

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Vallaskolan i
Södertälje kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Vallaskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Vallaskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, representanter för elevhälsan och av inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Skolinspektionens bedömning är att rektorn regelbundet och med olika metoder skaffar sig en nulägesbild av skolan. Rektorn följer regelbundet upp utbildningen, undervisningen och hur skolans värdegrundsuppdrag implementeras i skolans verksamhet.

Rektorn gör en strukturerad uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar betyg, omdömen, kartläggningar och nationella prov. Rektorn följer upp varje elevs resultat i varje ämne fyra gånger per år under så kallade resultatuppföljningsperioder. Under resultatuppföljningsperioderna på skolnivå så följs skolans resultat upp och analyseras över tid och utifrån kön. Vidare har rektorn resultatuppföljning med huvudmannen två gånger per år och då analyseras resultaten 3–4 år tillbaka i tiden.

Rektorn följer upp undervisningens genomförande genom något som skolan benämner lärandeobservationer som genomförs en gång i veckan. Det är rektorn och en förstelärare som genomför lärandeobservationerna i undervisningsgrupperna. Ibland är rektorn och förstelärare i en elevgrupp under flera veckor och ibland gör det observationsrundor där de exempelvis tittar på uppstart och avslut av lektionerna i olika grupper. Ambitionen är att rektorn ska vara med på alla lärandeobservationer, men det blir i praktiken varannan till var tredje gång. Försteläraren gör lärandeobservationer varje torsdag som sedan återkopplas till berörda lärare.

Vidare har skolans elevhälsa regelbundna elevhälsosamråd med lärarna om eleverna i varje årskurs. Elevhälsan har ett uppstartssamråd i början av varje läsår och därefter har de ett elevhälsosamråd i anslutning till resultatuppföljningen i oktober och i mars.

Rektorn följer upp elevernas upplevelse av undervisningen genom enkäter och pedagogiska råd. Det pedagogiska rådet består av två elevrepresentanter från respektive klass från årskurs 4–6. På de pedagogiska råden pratar rektorn och eleverna till exempel om ämnen som pedagogik, inre motivation, vad som kännetecknar en bra lärare och vad som kännetecknar en bra elev. Eleverna får även med sig frågor och diskuterar dem i klassen, vilket rektorn sedan följer upp.

Rektorn analyserar skolans resultat och initierar ett utvecklingsarbete på skolan med en tydlig koppling till analysen av resultaten. Skolans huvudfokus i utvecklingsarbetet de tre senaste läsåren är läs- och skrivutveckling i alla ämnen. Detta för att utveckla kvaliteten i all undervisning och utveckla arbetet med tidiga stödinsatser för att öka elevernas måluppfyllelse. Skolan har genom kollegialt lärande och kompetensutveckling utvecklat en högre kompetens och samsyn i undervisningen. Vidare har skolan genom utvecklingsinsatser förbättrat arbetet med kartläggning och analys samt utvecklat en systematik för hur olika diagnos- och kartläggningsmetoder som exempelvis Skolverkets bedömningsstöd används för att planera undervisningen och stödinsatser. Kommande utvecklingsarbeten inriktas på att utveckla undervisningen för de elever som behöver stimulans och utmaningar.

Positiva effekter av utvecklingsarbetet med läs- och skrivutveckling är att elevernas inre motivation för läsande och skrivande har ökat och att eleverna strävar mot en högre måluppfyllelse än tidigare. Det handlar exempelvis om att de elever som tidigare nöjde sig med att göra det skulle göra men inte mer nu visar en större vilja att lära sig och utveckla sina uppgifter.

Arbetet med skolans resultatuppföljning ligger till grund för resursfördelning. Genom analyser i skolans pedagogiska ledningsgrupp och i elevhälsan följs undervisningen löpande upp och riktade insatser genomförs. Ett exempel på resursfördelning är att två årskurser under höstterminen 2024 prioriterats för veckovis handledning av elevhälsa och förstelärare, samtidigt som rektorn har förstärkt bemanningen i dessa årskurser.

Rektorns ledning och organisation

Skolan har en tydlig mötesstruktur och de förhållningssätt som finns på skolan är väl implementerade bland personalen. Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och

värdegrundsuppdrag och organiserar så att nyanställda lärare får en planerad introduktion på skolan och stöd i sitt arbete.

Rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan mellan lärarna och mellan lärarna och elevhälsan. Detta sker genom att skolan följer ett årshjul som är inlagt i skolans kalendarium och terminen är indelad i olika perioder utifrån kartläggning, återkoppling, uppföljning och planering av undervisningen. I årshjulet finns mötestid för kollegiala lärandemöten (KLM), arbetsplatsträffar (APT) och ämneslag. Lärarna är organiserade i lärteam och årskurslag samt ämneslag. Vidare finns en pedagogisk ledningsgrupp och en utökad pedagogisk ledningsgrupp där rektor, biträdande rektor, förstelärare och speciallärare ingår.

Rektorn leder och följer upp arbetet genom att planera och skapa strukturer tillsammans med ledningsgruppen och den utökade pedagogiska ledningsgruppen och även genom att via förstelärare följa upp att arbetet ger avtryck i undervisningen. Skolan har tydliga rutiner och förhållningssätt exempelvis kring frånvarohantering och anmälan om kränkande behandling.

På skolenheten används en kommungemensam framarbetad struktur för introduktion av nyanställda och obehöriga lärare.

Skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder skolans jämställdhetsarbete med utgångspunkt i att elever ska ges samma möjligheter oavsett könstillhörighet och att det finns en medvetenhet om vikten av ett jämställdhetsarbete bland personalen. Personalen bedriver ett strukturerat jämställdhetsarbete i sin undervisning och i skolans värdegrundsarbete. Elevhälsan arbetar med värdegrundsarbetet på olika sätt i årskurserna. I de yngre årskurserna har personalen arbetat med "stopp min kropp", i val av böcker och i utformning av rastlekar. I de äldre årskurserna har eleverna arbetat med familjekonstellationer och konflikthantering. Elevhälsan plockar fram material och ger förslag till innehåll i lektioner till lärarna på temat jämställdhet.

I uppföljningsarbetet och vid analysen av kunskapsresultat, undervisningens genomförande och värdegrundsarbetet följs eventuella skillnader mellan pojkar och flickor upp. Rektorn har också vid rekryteringar av personal medvetet försökt att rekrytera män för att få en jämnare könsfördelning.

I undervisningen synliggörs skolans jämställdhetsarbete genom att lärarna tar upp frågor om jämställdhet med eleverna, i val av läromedel och i hur talutrymmet fördelas i klassrummet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, representanter för elevhälsan och elever samt av observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Struktur, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och varierad, att lärarna arbetar aktivt med att tydliggöra mål och syfte med undervisningen samt att eleverna får stöd i sin kunskapsutveckling. Lektionerna har en tydlig start som anpassas efter elevernas mognad och årskurs med en introduktion som med hjälp av bildstöd förmedlar undervisningens innehåll. Undervisningen har också ett tydligt avslut på lektionerna som sammanfattar och återkopplar till lektionernas innehåll. Undervisningens struktur är anpassad efter elevernas mognad och årskurs och lärarna förklarar hur lektionerna hänger ihop med ämnets mål och syfte. I den gemensamma lektionsstrukturen finns något som kallas för "starters" i början av lektionen. En tyst starter på morgonen då eleverna kommer till första lektionen kan exempelvis vara tyst läsning och en "gul starter" efter lunch kan vara mer pratig. Under den tysta startern hinner lärarna ge individuellt stöd till elever genom exempelvis läsning med enskilda elever. Lektionerna innehåller en variation i arbetssätt och ett logiskt flöde för eleverna genom att eleverna får växla mellan att arbeta enskilt, i par eller i grupp och genom att aktiviteterna varierar under lektionerna.

Granskningen visar att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. En gemensam struktur i klassrummen är att det finns ett bord där eleverna kan sätta sig frivilligt eller på inrådan av läraren där läraren finns tillgänglig för stöd och hjälp med skolarbetet. I intervjuer och vid de lektionsobservationer som

Skolinspektionen genomfört framkommer också att eleverna får det stöd de behöver under lektionerna då lärarna aktivt söker upp dem för att säkerställa att de förstår uppgifterna och ges hjälp om de behöver komma vidare.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar vidare att eleverna efter mognadsgrad och årskurs ges möjligheter till inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen. Lärarna arbetar systematiskt med att involvera eleverna i planeringen av undervisningen. Exempelvis genom att eleverna får välja böcker som de ska läsa eller områden och frågor som de ska fördjupa sig i.

Vidare utformas undervisningen så att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt lärande och utveckla strategier för att förbättra det. Exempelvis får de jämföra tidigare uppgifter och skolarbeten för att synliggöra sin kunskapsutveckling över tid. Detta sker bland annat genom samtal mellan lärare och elever om deras framsteg under lektionerna, där eleverna också får möjlighet att självskatta sina prestationer.

För att ytterligare synliggöra elevernas lärande används diagnostiska prov i matematik, vilka jämförs både vid slutet av ett arbetsområde och vid terminens slut. Lärarna arbetar också aktivt med att stärka elevernas inre motivation genom olika metoder, där de ger uppmuntran och konstruktiv feedback för att stödja deras skolarbete och kunskapsutveckling.

Eleverna är delaktiga i undervisningens utformning genom att två elevrepresentanter från varje klass deltar i något som skolan kallar för pedagogiska råd tillsammans med rektorn. Där diskuteras frågor som rör undervisningen, exempelvis elevernas och lärarens roll i undervisningen. Frågorna som diskuteras i det pedagogiska rådet tas sedan med till klasserna där hela klassen får vara med och diskutera.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Av granskningen framgår att lärarna aktivt arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation. Lärarna arbetar aktivt med att fortlöpande ge muntlig och skriftlig feedback till eleverna på deras skolarbete i syfte att uppmuntra eleverna och synliggöra vad de behöver utveckla. Skolan har exempelvis genom sitt läs- och skrivarbete arbetat med ett digitalt läsverktyg där eleverna får en mottagare för sitt läsande vilket enligt lärare, elevhälsa och rektor stimulerar elevernas motivation till läsande. Vidare arbetar lärarna aktivt med uppgifter med olika svårighetsgrader för att ge eleverna ett självförtroende för skolarbetet samt för att stimulera och utmana de elever som har ett behov av det.

I arbetet med att stimulera och anpassa undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar finns en strukturerad samverkan med skolans

elevhälsa genom något som skolan kallar för elevhälsosamråd. Samverkan sker också genom handledning av elevhälsans funktioner på individ- och gruppnivå. Nytt för detta läsår är att lärarna gör pedagogiska bedömningar tillsammans med elevhälsan. Vidare sker också samråd med elevhälsan i de pedagogiska utredningar som genomförs.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, representanter för elevhälsan och elever samt av observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Granskningen visar att personalen bedriver ett samlat arbete för att skapa en lugn studiemiljö på skolan. Exempelvis för skolans personal, utifrån enkätresultat, en dialog med elever och vårdnadshavare om vikten av studiero och vad begreppet studiero står för. På så sätt får de en gemensam utgångspunkt när arbetet med studiero diskuteras. Lärarna pratar också med eleverna om elevernas eget ansvar i att bidra till en god studiemiljö.

I arbetet med skolans gemensamma lektionsstruktur och i arbetet med elevernas inre motivation samt genom utvecklingsarbetet med läs- och skrivutveckling finns också positiva effekter på studieron.

Vidare framkommer att resurser fördelas så elevhälsan arbetar med de elevgrupper där det finns en utmaning med studieron och att det då främst handlar om individer som påverkar studieron i grupperna negativt. Elevhälsan gör regelbundet observationer i klassrummen och har där sett att det i stor omfattning är studiero i klasserna, en uppfattning som delas av elever, lärare och rektor och bekräftas av de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört.

Arbetet för trygghet

Granskningen visar att skolans personal bedriver ett strukturerat och medvetet arbete för att skapa och främja tryggheten på skolan som utgår från de kartläggningar och analyser av elevernas upplevda trygghet som genomförs regelbundet. Trygghetsarbetet på skolan bedrivs kontinuerligt och förebyggande. Skolan anordnar exempelvis rastaktiviteter som leds av rastvärdar, ett begrepp som valts medvetet istället för rastvakt, eftersom personalen aktivt engagerar sig i lekar och aktiviteter under rasterna. Detta är ett uppskattat inslag bland eleverna.

Skolan har inför läsåret 2024/2025 infört en ny organisation för skolans trygghetsteam som består av tre lärare som har uppdraget som en del av sin tjänst och skolans kurator, tillika biträdande rektor. Trygghetsteamet leder det förebyggande och främjande arbetet på skolan som exempelvis sker genom en fadderverksamhet med regelbundna aktiviteter i tvärgrupper med elever från olika årskurser. Trygghetsteamet leder också arbetet med schemabrytande aktiviteter så som Vallakampen, Vallavåruss och andra skolövergripande aktiviteter. Vidare visar granskningen att skolan genom att schemalägga 30 minuter varje vecka under rubriken "Vallatid" ger goda förutsättningar för elevdemokratiska processer såsom klassråd och olika elevråd. Elevråden har olika teman och sammansättningar av elever och personal. Exempelvis finns elev- och trygghetsråd som bland annat diskuterar frågor som rör elevernas trygghet. Vidare finns exempelvis matråd, fritidsråd och biblioteksråd som alla består båda av personal och elevrepresentanter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, representanter för elevhälsan och elever samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av betyg och bedömningar

Av granskningen framgår att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar och betygssättning i alla årskurser. Detta görs bland annat genom de så kallade resultatuppföljningarna som genomförs fyra gånger per läsår. I de fall där det finns avvikelser har rektorn tydliga förklaringar till dessa. I de fall det finns avvikelser i bedömningar och i betygssättningar för rektorn samtal med berörda lärare om bedömningarna i de aktuella fallen där lärarna får motivera sina bedömningar. I sin analys har rektorn exempelvis identifierat att det finns skillnader i betygssättning och resultaten på nationella prov i matematik i årskurs 6. Rektorn har då samtalat med den berörda läraren för att få en motivering till avvikelser, som förklarades med att elevernas kunskapsnivå bedömts utifrån ett bredare underlag av examinationer, där de nationella proven utgjorde en del.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder flera metoder för att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg. Detta sker löpande som en del av skolans planering och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Vidare ser rektorn till att det finns en tydlig systematik för när och hur arbetet med bedömningar och betygssättning ska genomföras. Inom ramen för ämneslagen sker sambedömning, kompetensutveckling och ämnesdiskussioner om till exempel bedömningar av kvaliteter i elevarbeten. En insats för att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning är att lärarna rättar och sambedömer alla nationella prov i ämneslagen. Alla lärare F-6 deltar i rättningsarbetet och det är förstelärarna tillsammans med ämnesansvariga som leder det arbetet. Parallellt med rättningen av de nationella proven lägger rektorn in kollegiala lärandemöten där lärarna diskuterar kvaliteter i elevexempel eller diskuterar metoder i undervisningen utifrån något identifierat lärandemål. Inför våren 2025 kommer lärarna och rektorn ha avstämningsmöten när rättningen av de nationella proven är klar och diskutera analysen och vad de har sett. Detta för att säkerställa att lärarna sätter rätt betyg.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av utredaren Robert Sondell

I handläggningen av ärendet har även utredarna Magnus Ledman (föredragande), Mattias Ryd samt Eva Ahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 2–4 december 2024. Besöket genomfördes av utredarna Magnus Ledman och Mattias Ryd.

Vallaskolan är en kommunal skola belägen i Södertälje kommun. Skolan har elever från och med förskoleklass till årskurs 6. Totalt har skolenheten 236 elever i årskurs 1–6 vid tidpunkten för granskningen.

Granskningen omfattar inte förskoleklassen.